

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Leidimai naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes

Lapkričio mėnesį išduoti leidimai:

- UAB „Ažuolų alėja“,
- UAB „MEDKASYBA“,
- UAB „MOLESTA“,
- UAB Litgravel,
- UAB „Trakėnų karjeras“.

Leidimai tirti žemės gelmes

Lapkričio mėnesį leidimų neišduota. Leidimų tirti žemės gelmes turėtojų skaičius – 158.

Leidimai naudoti požeminį vandenį

Lapkričio mėnesį išduoti 4 leidimai naudoti požeminį vandenį, registruoti 5 požeminio vandens telkiniai.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

Žemės gelmių tyrimai

Lapkričio mėnesį įregistruoti 129 žemės gelmių tyrimai.

Žemės gelmių ištekliai

Lapkričio mėnesį aprobuoti ištekliai:

- Palangos m. Kunigiškių žvyro ir smėlio telkinio ištekliai,
- Jonavos rajono BARTONIŲ IV žvyro telkinio naujo ploto ištekliai.

Gręžinių duomenys

Lapkričio mėnesį Žemės gelmių registro Gręžinių dalyje įregistruoti 148 gręžiniai.

Geoterminių sistemų registravimas

Lapkričio mėnesį įregistruotos 12 geoterminės sistemos. Iš viso užregistruota 273 geoterminių sistemų.

<https://www.facebook.com/lgt.lt/>

Žemės gelmių informacijos centras: tel (8 528) 26 492
el. p. vytautas.puronas@lgt.lt
Taikos g. 2, Vievis, Elektrėnų sav.

TEISĖS AKTAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai

2016 m. lapkričio 9 d. Nr. 1110 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimo Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo“.

(TAR kodas 2016-26558)

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymai

2016 m. lapkričio 28 d. Nr. D1-812 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. D1-463 „Dėl Saugomų rūšių apsaugos planų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

(TAR kodas 2016-27852)

2016 m. lapkričio 11 d. Nr. D1-748 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.03.01 „2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“ patvirtinimo“.

(TAR kodas 2016-26719)

2016 m. lapkričio 7 d. Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas. Projekto ekspertizė“ patvirtinimo“.

(TAR kodas 2016-26687)

2016 m. spalio 27 d. Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03: 2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“.

(TAR kodas 2016-27168)

Kitų institucijų įsakymai

2016 m. lapkričio 30 d. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įsakymas Nr. 22.3-188 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-3.2.2-2016 „Radioaktyviųjų atliekų atliekynai“ patvirtinimo“.

(TAR kodas 2016-27877)

2016 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-662 „Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo“.

(TAR kodas 2016-26560)

2016 m. lapkričio 3 d. Lietuvos Respublikos Seimo įstatymas Nr. X-2727 „Lietuvos Respublikos nuodingųjų medžiagų kontrolės įstatymo Nr. IX-456 pakeitimo įstatymas“.

(TAR kodas 2016-26895)

2016 m. spalio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir žemės ūkio ministrų įsakymas Nr. D1-714/3D-339 „Dėl aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

(TAR kodas 2016-26514)

Kalnakasių profesinė šventė

Gruodžio 2 d. antrą kartą Lietuvoje buvo minima Kalnakasių profesinė šventė. Renginys vyko Bistrampolio dvare, Panevėžio r.

Renginį organizavo Lietuvos karjerų asociacija ir Lietuvos geologijos tarnyba. Kalnakasių profesinės šventės metu vyko iškilmingas posėdis, kurio metu pagerbti nusipelnę kalnakasiai, dvaro koplyčioje Šv. Barbaros atminimui vyko Šv. Mišios. Simboliška Kalnakasių profesinės dienos šventę surengti Šv. Barbaros – kalnakasių globėjos minėjimo dieną, kuri saugo žmones nuo netikėtos ir staigios mirties – žaibo, sprogimų, gaisrų ir t. t., todėl yra ir geologų, sprogdintojų, akmenskaldžių globėja.

Gruodžio 5-oji Pasaulinė dirvožemio diena

Pasaulinė dirvožemio diena

Dirvožemis yra neatsinaujinantis ir ribotas gamtos išteklius, nes jo formavimasis užtrunka tūkstančius kartų ilgiau už žmogaus gyvenimo trukmę.

Netausodami dirvožemio šiandien galime netekti jo naudingųjų savybių ateinantiems šimtmečiams.

Lietuvos geologijos tarnyba atlieka augalų apsaugos priemonių (AAP) tyrimus grunte ir gruntiniame vandenyje specialiai įrengtuose stebėjimo postuose, kurie priklauso Valstybinės augalininkystės tarnybos skyriams: Vilniaus augalų veislių tyrimo skyriuje (Daniliškėse, Vilniaus m. sav.) auginamos bulvės, Kauno (Muniškio k. Kauno r. sav.) ir Plungės (Alksnėnų k. Plungės r. sav.) – rapsai.

NAUJIENOS

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2016-12-06 siekė 50,98 JAV dolerių už barelį (kaina 2016-11-08 siekė 42,22 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>

The Geological Society of London

<https://www.geolsoc.org.uk/>

- [Naujienulaiškis Nr. 294](#)
- [Naujienulaiškis Nr. 295](#)
- [Naujienulaiškis Nr. 296](#)

The European Association for the Conservation of the Geological Heritage (ProGEO)

<http://www.progeo.ngo>

Tarptautinė geomokslų sąjunga

(IUGS-GEM) <http://www.iugs-gem.org/>

(IUGS) <http://iugs.org/>

EuroGeoSurveys NEWS

<http://egsnews.eurogeosurveys.org/>

Science for a Better Future of the Baltic Sea Region (BONUS)

<http://www.bonusportal.org/>

- [Gruodžio mėn. naujienulaiškis](#)

The European Geothermal Energy Council (EGEC) www.egec.info

- [Naujienulaiškis](#)

Natural Gas Europe

<http://www.naturalgaseurope.com/>

Išsklaidytieji angliavandeniliai

<http://skalunudujos.info>

Aplinkos ministerija www.am.lt

- [VTPSI pertvarko savo struktūrą](#)

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (VSTT) prie AM www.vstt.lt

- [top 10 objektų, kuriuos šią žiemą turite aplankyti](#)

GEO AKTUALIJOS

XXVII Lietuvos geologų sąjungos suvažiavimas

Lapkričio 25 d. vyko XXVII ataskaitinis rinkiminis Lietuvos geologų sąjungos suvažiavimas. Išrinktas naujas LGS pirmininkas, nauja LGS taryba, etikos ir revizijos komisijos.

Lietuvos geologų sąjunga įkurta 1989 m. lapkričio 10 d. ir šiuo metu vienija 377 narius.

Lietuvos geologų sąjunga, kaip visuomeninė institucija yra gyvybinga ir reikalinga, sprendžia ne tik Lietuvos geologams bet ir visuomenei aktualius klausimus.

Sveikiname išrinktą naują Lietuvos geologų sąjungos pirmininką dr. Joną Šečkų!

Vilniaus universiteto Senato nutarimas

Nuo 2016 m. lapkričio 14 d. panaikintas Gamtos mokslų fakultetas ir pradėjo veikti du nauji kamieniniai akademiniai padaliniai – Gyvybės mokslų centras, sudarytas iš trijų šakinių padalinių: Biochemijos, Biomokslų ir Biotechnologijos institutų bei Chemijos ir geomokslų fakultetas, sudarytas iš Chemijos ir Geomokslų institutų.

Bio dalies programos priklausys Gyvybės mokslų centrui, o Geo dalies programos – Chemijos ir geomokslų fakultetui.

UNESCO ieško ekspertų

Europos geologijos tarnybų sekretoriatas kviečia bendradabauti su UNESCO Tarpautine geomokslų ir geoparkų organizacija dėl programos, Lotynų Amerikos ir Karibų jūros mokslų regioniniu biuru Montevideo, Žemės mokslų švietimo srityje. [Plačiau](#)

Gruodžio 11–13 d. Briuselyje vyks Lietuvos ir Europos Komisijos ekspertų susitikimas, kuriame Lietuvos Respublikos delegacija Europos Komisijai pristatys konkrečius Lietuvos keliami klausimus dėl Astravo AE.

Lietuvos geoterminiai išteklių ir jų panaudojimas

2016 m. lapkričio 23 d. Lietuvos mokslų akademijoje vyko mokslinė konferencija „Geoenergetika ir saugi aplinka“. Konferencijos metu pristatyta Valstybinės geologinių tyrimų programa „Geoenergetika ir saugi aplinka“ pagrindiniai tikslai, uždaviniai ir įgyvendinimo priemonės. Pagrindiniai programos tikslai: nustatyti geoenergetinių išteklių naudojimo galimybes; užtikrinti geologinės aplinkos kokybę ir saugumą; užtikrinti žemės gelmių naudojimo saugumą.

Geoenergetinių išteklių naudojimo galimybės įvertinti vykdomas erdvinis geologinis kartografavimas M 1:50 000, vertinamas žemės gelmių šiluminės energijos bei naujų žemės gelmių išteklių potencialas ir jų panaudojimo galimybės.

Geologinės aplinkos kokybės ir saugumo užtikrinimui vykdomas geologinės aplinkos kokybės ir saugumo vertinimas, vertinamas pavojingomis cheminėmis medžiagomis, užterštų teritorijų poveikis aplinkai ir žmogaus sveikatai. Siekiant užtikrinti žemės gelmių naudojimo saugumą tiriami ir vertinami pavojingi geologiniai procesai ir reiškiniai, svyruojamieji endogeniniai judesiai Lietuvos teritorijoje. 2017 m. bus pradėtas Baltijos jūros akvatorijos geologinis kartografavimas 1:50 000 masteliu.

Konferencijoje didelis dėmesys buvo skiriamas ne tik giliosios, bet ir sekliosios geotermijos problematikos aptarimui.

„Geotermos“ jėgainės privatizavimas

GEOTERMA Lapkričio 9 dieną, valstybės valdoma Klaipėdos bendrovė „Geoterma“, unikaloje Baltijos šalyse jėgainėje šilumai gaminti naudojanti karštą žemės gelmių vandenį, antrą kartą įtraukta į privatizuojamų objektų sąrašą.

UAB „Geoterma“ eksploatuojama Klaipėdos pavyzdinė geotermine jėgainė yra unikali, praktiškai neturinti analogų pasaulinėje praktikoje, kadangi čia išgaunamas palyginti neaukštos temperatūros ir labai didelės mineralizacijos geotermis vanduo, kuri reikia gražinti atgal į produktyvų sluoksnį. Jėgainę sudaro 2 eksploataciniai (gavybos), arba produkciniai, 1 135 m gylio gręž. 2P ir gręž. 3P, iš kurių maždaug 100 g/l mineralizacijos geotermis 40 °C temperatūros vidurinio apatinio devono terigeninio vandeningojo sluoksnio (D_{2pr}+D_{1km}) vanduo į maždaug 300 m gylį nuleistas giluminiais siurbliais pakeliamas į žemės paviršių. Šis vanduo, absorbciniuose šiluminiuose siurbliuose atidavęs dalį savo šilumos, 2 injekciniais gręžiniais su papildomu slėgiu gražinamas į tą patį produktyvų sluoksnį.

Yra perspektyvų įrengti panašias jėgaines ir kitur, taip pat panaudoti geotermine energija ne tik patalpoms šildyti, bet ir daugeliui kitų praktinių tikslų – balneologijai, žemės ūkiui, elektros energijos gamybai. Iš kitų atsinaujinančių šaltinių (pvz. vėjo energija, biokuras) būtent geotermine energija išsiskiria stabilumu, patikimumu ir didžiausiais išteklių, kurių yra Vakarų Lietuvoje.

Šių metų lapkritį UAB „Geoterma“ pagamino 5,7 tūkst. MWh šilumos, iš jos 1,9 tūkst. MWh geotermine energijos, iš dujų 3,8 tūkst. MWh.

Lietuvos geotermijos asociacija išplatino laišką ragindama išsaugoti UAB „Geoterma“ juridinę nepriklausomybę (įgyjant neprivatizuojamo objekto statusą) ir tęsti geotermine energijos Lietuvoje įsisavinimo darbus.

LEIDINIAI

Hydrocarbon exploration in Lithuania and the Baltic region: CORE Workshop, 26th October 2016, Vievis: [straipsnių rinkinys]. – Vilnius: Lithuanian Geological Survey. – 55 p.: iliustr.

Sidasas S. Vis tolstantis horizontas / iš rusų kalbos vertė I. Raščiuviene. – Vilnius: „Margi raštai“. – 251, [1] p.: iliustr. – ISBN 978-9986-09-466-1.

Narbutas V. Tarp devono ir gyvenimo atodangų. I dalis: Geologo ir literato kelias. – Vilnius: Akstis. – 671, [1] p.: iliustr. – Bibliogr.: p. 519-640. – ISBN 978-9986-759-45-4.